

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. gegužės 16 d.
(OR. en)

9311/23

EDUC 162
JEUN 87
SOC 316
EMPL 206

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Dalykas:	Europos švietimo erdvė. Žvelgiant į 2025 m. ir vėliau – Tarybos rezoliucija

Delegacijoms priede pateikiama pirmiau nurodyta Tarybos rezoliucija, kurią Taryba (švietimas, jaunimas, kultūra ir sportas) patvirtino 2023 m. gegužės 16 d. posėdyje.

Europos švietimo erdvė. Žvelgiant į 2025 m. ir vėliau

Tarybos rezoliucija

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

1. PRIMENA politinį kontekstą, susijusį su Europos švietimo erdve, kaip išdėstyta šios rezoliucijos priede;
2. DAR KARTĄ PATVIRTINA, kad Europos švietimo erdvė gali tapti realybe iki 2025 m. tik valstybėms narėms prisiėmus tvirtą politinį įsipareigojimą, ir PABRĖŽIA, kad tiek valstybės narės, tiek Komisija turi toliau dėti pastangas pagal savo atitinkamą kompetenciją ir, atitinkamai dalyvaujant atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams nacionaliniu ir Europos lygmenimis, imtis būtinų veiksmų Europos švietimo erdvei sukurti;
3. ATKREIPIA DĖMESĮ į Komisijos komunikatą dėl pažangos, padarytos kuriant Europos švietimo erdvę¹;
4. PABRĖŽIA, kad visų formų švietimas ir mokymas visomis aplinkybėmis ir visais lygmenimis yra labai svarbūs siekiant užtikrinti socialinę sanglaudą, konkurencingumą ir tvarų augimą Europos Sąjungoje ir jos valstybėse narėse, taip pat parengti jas žaliajai bei skaitmeninei pertvarkoms ir jas remti jų įgyvendinimo metu; ypač šiuo metu, kai piliečiams labai svarbu pasiekti asmeninį pasitenkinimą ir gerovę, taip pat prisitaikyti prie kintančio pasaulio iššūkių ir toliau aktyviai ir atsakingai dalyvauti pilietiškumo veikloje, PABRĖŽIA kokybiško, įtraukaus ir teisingo švietimo, mokymo ir mokymosi visą gyvenimą svarbą visiems – tiek vaikams, tiek suaugusiesiems;

¹ Dok. COM(2022) 700 final.

5. PABRĖŽIA, kad Europos švietimo erdvė turėtų būti grindžiama mokymosi visą gyvenimą požiūriu, kuris įtraukia ir holistiniu būdu apimtų švietimo ir mokymo sistemas, ir apima visų formų – formalųjį, neformalųjį ar savaiminį – mokymą, rengimą ir mokymąsi visomis aplinkybėmis ir visais lygmenimis, nuo ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros iki mokyklinio ugdymo ir profesinio rengimo bei mokymo, taip pat aukštojo mokslo ir suaugusiųjų mokymosi;
6. PAKARTOJA, kad turėtų būti stiprinamas tarpsektorinis bendradarbiavimas tarp atitinkamų ES iniciatyvų švietimo ir mokymo srityje ir iniciatyvų susijusiose politikos srityse bei sektoriuose, visų pirma užimtumo, socialinės politikos, mokslinių tyrimų, inovacijų, aplinkos, jaunimo reikalų ir kultūros bei kūrybos sektoriuose, kartu visapusiškai laikantis Sutartyse nustatyto atitinkamų politikos sričių teisinio pagrindo; PABRĖŽIA, kad reikia koordinuoti ir derinti visas ES iniciatyvas švietimo ir mokymo srityje, visų pirma susijusias su įgūdžiais ir kompetencijomis;
7. PAŽYMI, kad Europos bendradarbiavimas švietimo ir mokymo srityje yra itin svarbus socialinei sanglaudai ir gerai veikiančiai ekonominei aplinkai Europos Sąjungoje, kad būtų užtikrintas ilgalaikis Sąjungos konkurencingumas ir sėkminga žaliaji bei skaitmeninė pertvarkos ir sumažinta socialinė, regioninė ir ekonominė nelygybė; todėl PRIPAŽIŠTA svarbų Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje, be kita ko, pagal strateginę programą, indėlį į atitinkamas Europos semestro dalis;

8. PABRĖŽIA, kad svarbu skatinti Europos švietimo erdvės, Europos aukštojo mokslo erdvės ir Europos mokslinių tyrimų erdvės sinergiją, kartu vengiant išteklių, struktūrų ir priemonių dubliavimosi, taip pat išnaudoti visą Europos universitetų aljansų potencialą vykdant visas jų misijas, be kita ko, remiant jų tvarumą ir toliau stiprinant jų mokslinių tyrimų ir inovacijų aspektą, laikantis 2022 m. balandžio 5 d. Tarybos rekomendacijos dėl Europos aukštojo mokslo institucijų ryšių užmezgimo siekiant veiksmingai bendradarbiauti²;
9. PRIPAŽIŠTA, kad kyla grėsmė Europos pagrindinėms ir demokratinėms vertybėms ir kad neišprovokuota Rusijos agresija prieš Ukrainą pakeitė geopolitinę aplinką; SUTINKA, kad bendromis pastangomis ir tarpvalstybiniu bendradarbiavimu švietimo ir mokymo srityje ne tik palengvinamas ir stiprinamas Sąjungos ir valstybių narių atsakas tenkinant dėl agresijos atsiradusius poreikius, bet ir padedama stiprinti mūsų pagrindines švietimo vertybes ir principus, pavyzdžiui, įtrauktį, teisingumą, akademinę laisvę ir institucinį savarankiškumą, taip pat mūsų bendras vertybes ir mūsų vienybę Sąjungoje;
10. PABRĖŽIA, kad siekiant užbaigti kurti Europos švietimo erdvę ir siekiant kurti atsparią, saugią, tvarią ir klestinčią Europą labai svarbu nustatyti ir pašalinti likusias mobilumo mokymosi ir mokymo tikslais kliūtis. Tarpvalstybinis bendradarbiavimas stiprina Europos švietimo ir mokymo įtraukumą, teisingumą, pažangumą, įvairovę, patrauklumą ir pasaulinį konkurencingumą; todėl SUTINKA, kad reikėtų dėti pastangas, kad automatinis tarpusavio pripažinimas švietimo ir mokymo srityje taptų realybe; taip pat PRITARIA tam, kad reikėtų skatinti besimokančiųjų ir mokytojų mobilumo galimybes ir institucijų Europoje ir už jos ribų galimybes bendradarbiauti viena su kita;

² OL C 160, 2022 4 13, p. 1.

11. PRIPAŽĮSTA, kad kuriant Europos švietimo erdvę nuo 2017 m. padaryta pažanga ir kad visoje ES imtasi įvairių priemonių siekiant įgyvendinti strateginius prioritetus, nustatytus Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginėje programoje (2021–2030 m.). Europos švietimo erdvė palaipsniui formuojama įgyvendinant įvairias iniciatyvas, bendradarbiaujant ir ją kuriant drauge;
12. SUTINKA, kad likusiu pirmojo ciklo laikotarpiu iki 2025 m. bus labai svarbu sutelkti dėmesį į įgyvendinimą tiek nacionaliniu, tiek Europos lygmenimis, laikantis strateginės programos ir atsižvelgiant į atitinkamas kiekvieno lygmens kompetencijas, ir vykdyti patikimą stebėseną esamose struktūrose, tinkamai atsižvelgiant į administracinę naštą;
13. PABRĖŽIA, kad Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginėje programoje (2021–2030 m.) nustatyti penki strateginiai prioritetai yra darbo ir tolesnio Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje pagrindas, be kita ko, siekiant sukurti Europos švietimo erdvę; SUTINKA, kad šiuo metu vykstančiame laikotarpio vidurio peržiūros procese ir išsamioje ataskaitoje dėl Europos švietimo erdvės, kurią Europos Komisija turi paskelbti 2025 m., daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama šiems penkiems strateginiams prioritetams, įskaitant nuodugnesnę toliau išvardytų konkrečių sričių analizę;

14. PRIPAŽĮSTA, kad tolesnė veikla, susijusi su ES lygmens tikslais, pasižymi teigiamomis tendencijomis, susijusiomis su keliais ilgalaikiais rodikliais, pavyzdžiui, aktyvesniu dalyvavimu ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sistemoje, mokyklos nebaigusių asmenų skaičiaus mažėjimu ir didesne aukštąjį išsilavinimą įgijusių jaunuolių dalimi. Tačiau taip pat akivaizdu, kad tebėra daug iššūkių, ypač susijusių su socialinės ir ekonominės padėties poveikiu švietimo rezultatams ir besimokančiųjų gerovei; todėl SUTINKA, kad, siekiant iki 2025 m. sukurti Europos švietimo erdvę, ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas:

- didesnio teisingumo visiems švietimo ir mokymo veikloje dalyvaujantiems asmenims, jų įtraukties ir sėkmės užtikrinimui ir bendrųjų kompetencijų, įskaitant pagrindinius įgūdžius, įgijimo gerinimui, kad visiems Europos piliečiams būtų suteikta visapusiško asmeninio, socialinio, pilietinio ir profesinio tobulėjimo galimybė;
- mokytojo profesijos stiprinimui ir mokytojų trūkumo klausimo sprendimui; mokytojų profesinio tobulėjimo, mobilumo galimybių, darbo sąlygų ir gerovės kaip pagrindinių profesijos patrauklumo didinimo veiksmų skatinimui;
- likusių mobilumo kliūčių pašalinimui, kartu skatinant įtraukų, tvarų ir subalansuotą mobilumą ES, be kita ko, užtikrinant automatinį tarpusavio pripažinimą švietimo ir mokymo srityje³;
- mokymosi visą gyvenimą, įskaitant suaugusiųjų mokymąsi, kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą, skatinimui ypatingą dėmesį skiriant žaliajai ir skaitmeninei pertvarkoms reikalingiems įgūdžiams ir kompetencijoms;

³ Pagal 2018 m. lapkričio 26 d. Tarybos rekomendaciją dėl aukštojo mokslo, vidurinio ugdymo ir mokymo kvalifikacijų bei mokymosi užsienyje laikotarpių rezultatų automatinio tarpusavio pripažinimo skatinimo, OL C 444, 2018 12 10, p. 1.

15. SVARSTYS strateginę programą ir nagrinės galimybę peržiūrėti prioritetines sritis ir atlikti visus kitus būtinus pakeitimus antrajam ciklui iki 2030 m.;
16. PABRĖŽIA, kad sėkmingas atvirojo koordinavimo metodo naudojimas, grindžiamas tarpusavio mokymusi, dalijimusi geriausios praktikos pavyzdžiais, taip pat bendrų orientacinių priemonių, pavyzdžiui, Piliečiams skirtos Europos skaitmeninės kompetencijos programos (DigComp) ir Europos klimato kaitos ir darnaus vystymosi kompetencijos programos (GreenComp), naudojimas ir, kai tikslinga, tobulinimas yra itin svarbūs siekiant sukurti Europos švietimo erdvę;
17. PRIPAŽIŠTA, kad investavimo į kokybišką švietimą ir mokymą mokymosi laboratorija gali būti valstybėms narėms naudinga priemonė, kuria jos galėtų savanoriškai naudotis siekdamos strateginių prioritetų – ji pasiūlytų mokslinius tyrimus ir geriausios praktikos pavyzdžius, susijusius su veiksmingomis investicijomis ir intervencinėmis politikos priemonėmis ir kartu skatintų įrodymais grindžiamą politikos formavimą;
18. PRIPAŽIŠTA, kad reformuotas valdymas ir tvirtesnis bendradarbiavimas ES lygmeniu gali padėti valstybėms narėms spręsti kylančias problemas ir glaudžiau bendradarbiauti siekiant sukurti Europos švietimo erdvę; taip pat PRIPAŽIŠTA pažangą, padarytą stiprinant Švietimo ir mokymo aukšto lygio grupę, iš naujo apibrėžiant jos vaidmenį ir įsteigiant Koordinavimo tarybą; PRIPAŽIŠTA, kad naujoji valdymo struktūra pasirodė esanti veiksminga ir naudinga tokių krizių kaip COVID-19 ir Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą metu;
19. vis dėlto SUTINKA, kad reikia dėti daugiau pastangų, kad strateginės programos darbo grupės, kursai generaliniams direktoriams ir Švietimo ir mokymo aukšto lygio grupė galėtų vykdyti geresnę nustatytų faktų sklaidą ir dalytis informacija bei žiniomis, kad būtų užtikrinta techninio ir politinio lygmenų sinergija ir gauta kuo daugiau naudos iš Europos bendradarbiavimo;

20. PABRĖŽIA, kad reikalingas tvirtesnis ir tikslingas Švietimo komiteto ir Užimtumo komiteto bei, jei tikslinga ir aktualu, kitų Europos semestro procese dalyvaujančių šalių dialogas;
21. PRAŠO valstybių narių ir Komisijos dėti daugiau pastangų siekiant bendrai kurti Europos švietimo erdvę, prireikus nacionaliniu ir Europos lygmenimis bendradarbiaujant su kitais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant švietimo ir mokymo paslaugų teikėjus ir įstaigas, tyrėjus, socialinius partnerius ir pilietinę visuomenę; SUTINKA, kad šiuo atžvilgiu Aukšto lygio grupė turėtų toliau svarstyti padarytą pažangą, likusius iššūkius ir būsimus pokyčius, taip pat išnagrinėti 2025 m. galutinę ataskaitą dėl Europos švietimo erdvės; taip pat RAGINA Aukšto lygio grupės koordinavimo tarybą koordinuoti 18 mėnesių laikotarpio švietimo ir mokymo politinės darbotvarkės rengimą, kad ją patvirtintų Švietimo ir mokymo aukšto lygio grupė ir ji būtų perduota Tarybai;
22. PRAŠO Komisijos apsvarstyti galimybę parengti ir laiku pateikti pasiūlymą dėl Europos mokytojų metų;
23. PRIMYGTINAI RAGINA Komisiją toliau remtis Tarybos gairėmis ir ankstesnėmis Tarybos išvadomis bei rezoliucijomis dėl Europos švietimo erdvės dirbant, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos laikotarpio vidurio peržiūros procesui 2023 m. ir išsamios ataskaitos dėl Europos švietimo erdvės parengimui iki 2025 m., įskaitant parengiamąjį darbą, kuriuo būtų prisidėta prie galimos ES lygmens tikslų antrajam ciklui iki 2030 m. peržiūros Taryboje;

24. RAGINA Komisiją remiantis Rodiklių ir lyginamųjų standartų nuolatinės grupės ekspertų nuomone tęsti darbą, susijusį su pasiūlymais dėl galimų rodiklių arba ES lygmens tikslų įtraukties ir teisingumo, mokytojo profesijos, taip pat mokymosi siekiant tvarumo srityse, ir pateikti ataskaitą Tarybai;
25. TIKISI, kad Komisija toliau dės pastangas atsižvelgdama į strateginius prioritetus, dėl kurių susitarė Taryba ir kurie apima visų formų švietimą ir mokymą visomis aplinkybėmis ir visais lygmenimis, glaudžiai bendradarbiaudama su Taryba.

Politinis kontekstas

Europos Sąjungos Taryba

1. Tarybos išvados dėl artėjimo prie Europos švietimo erdvės vizijos, OL C 195, 2018 6 7, p. 7.
2. 2018 m. lapkričio 26 d. Tarybos rekomendacija dėl aukštojo mokslo, vidurinio ugdymo ir mokymo kvalifikacijų bei mokymosi užsienyje laikotarpių rezultatų automatinio tarpusavio pripažinimo skatinimo, OL C 444, 2018 12 10, p. 1.
3. Tarybos rezoliucija dėl tolesnio Europos švietimo erdvės plėtojimo siekiant remti į ateitį orientuotas švietimo ir mokymo sistemas, OL C 389, 2019 11 18, p. 1.
4. Tarybos rezoliucija dėl švietimo ir mokymo Europos semestro kontekste: informacija pagrįstų debatų dėl reformų ir investicijų užtikrinimas, OL C 64, 2020 2 27, p. 1.
5. Tarybos rezoliucija dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.), OL C 66, 2021 2 26, p. 1.
6. Tarybos rezoliucija dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.) valdymo struktūros, OL C 497, 2021 12 10, p. 1.
7. 2022 m. balandžio 5 d. Tarybos rekomendacija dėl Europos aukštojo mokslo institucijų ryšių užmezgimo siekiant veiksmingai bendradarbiauti, OL C 160, 2022 4 13, p. 1.

Europos Komisija

8. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl Europos švietimo erdvės sukūrimo iki 2025 m. (COM(2020) 625 final).
 9. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl pažangos, padarytos kuriant Europos švietimo erdvę (COM(2022) 700 final).
-